

Utrecht, 3 november 2010

De heer U. Rosenthal
Minister van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag

Geachte Minister Rosenthal,

Graag vragen wij uw aandacht voor de minstens 260 miljoen mensen die wereldwijd het slachtoffer zijn van kastendiscriminatie, een zeer ernstige vorm van discriminatie, uitsluiting en vernedering die diep ingrijpt in het leven van mensen. Vooral de Dalits of 'kastelozen' in Zuid-Azië zijn daarvan het slachtoffer. Zij zijn ook degenen die disproportioneel zijn vertegenwoordigd onder de mensen die ondervoed en ongeschoold zijn, dwangarbeid en kinderarbeid verrichten, tegen wie vaak geweld wordt gebruikt (ook door de politie) en die nauwelijks toegang tot het rechtssysteem hebben. Dalit vrouwen zijn vaak het slachtoffer van verkrachting, andere vormen van geweld en meervoudige achterstelling.

De huidige Indiase premier Manmohan Singh heeft enkele jaren geleden de positie van de Dalits in India vergeleken met de positie van de zwarte bevolking tijdens de apartheid in Zuid-Afrika. Het is dan ook niet overdreven te stellen dat Zuid-Azië lijdt onder een systeem van 'kaste-apartheid'. Het Dalit Netwerk Nederland (DNN)* heeft onlangs de brochure 'Onaanraakbaar'ⁱ over dit onderwerp gepubliceerd. U vindt deze brochure bijgesloten.

De Tweede Kamer heeft tijdens de vorige kabinetsreactie, onder meer via interventies en vragen van het CDA, de ChristenUnie, de SGP en de SP, uitgesproken dat dit onderwerp hoge prioriteit verdient. Uw voorganger Minister Verhagen heeft in EU- en VN-verband een aantal activiteiten op dit gebied ondernomen, onder meer in de Mensenrechtenraad. Hij rapporteerde meermalen aan de Kamer dat dit onderwerp voor hem een hoge prioriteit had. Dit blijkt ook uit de Mensenrechtenstrategie en de Mensenrechtenrapportage over 2009.ⁱⁱ

Met betrekking tot het thema kastendiscriminatie zijn de volgende kwesties actueel:

- 1. VN Principles en Richtlijnen tegen Kastendiscriminatie.** Vorig jaar heeft de Verenigde Naties (VN) het eindrapport gepubliceerd over 'discriminatie gebaseerd op werk en afkomst' waaronder ook kastendiscriminatie valt.ⁱⁱⁱ Het eindrapport van de Speciale Rapporteurs, Prof. Yokota en Prof. Chung, bevat principes en richtlijnen om discriminatie op basis van werk en afkomst te bestrijden. Nu komt het er op aan om de rapporten van de Rapporteurs tijdens de

Mensenrechtenraad te agenderen en besluiten te nemen over de aanneming en toepassing daarvan.

Het is van groot belang dat Nederland, de EU en andere landen zich blijven inzetten om dit onderwerp in de VN de aandacht te geven die het verdient. Wij vragen u om dit onderwerp hoge prioriteit te geven bij de Nederlandse inzet in de Mensenrechtenraad.

2. Het beleid van de Europese Unie ten aanzien van kastendiscriminatie.

De Europese Unie zou zowel zelf alsook in de VN een cruciale rol kunnen spelen om discriminatie en uitsluiting op basis van kaste bestrijden. Daartoe zijn al een aantal stappen gezet. Het *International Dalit Solidarity Network*, waarvan DNN deel uitmaakt, heeft daarvoor voorstellen gedaan.^{iv} In een open brief is een beroep gedaan op de Hoge Vertegenwoordiger van de Europese Commissie voor Buitenlandse Zaken Ms. Ashton om zich daarvoor in te zetten.^v

Wij vragen ook u een actieve rol te spelen bij een sterke EU inzet met betrekking tot bestrijding van kastendiscriminatie.

3. Aandacht voor meervoudige discriminatie van Dalit vrouwen in de VN Mensenrechtenraad.

Medio 2009 presenteerde de VN Speciaal Rapporteur inzake geweld tegen vrouwen haar rapport aan de Mensenrechtenraad, waarin zij dertig zaken van Dalit vrouwen bespreekt die slachtoffer zijn van discriminatie en geweld en de straffeloosheid die erop volgt.^{vi} Het betreft onder meer mishandeling, (groeps)verkrachtingen, gedwongen prostitutie en vele andere vormen van ernstig geweld. De kwestie werd plenair in de Mensenrechtenraad besproken.

Wij vragen uw inzet om de meervoudige discriminatie van Dalit vrouwen structureel op de agenda van de VN Mensenrechtenraad te houden en daar ook in uw bilaterale contacten met India aandacht aan te besteden.

4. Het EU-India vrijhandelsverdrag waarover momenteel wordt onderhandeld.

De onderhandelingen tussen de EU en India zijn in een afrondende fase. India weigert een duurzaamheids- en mensenrechtenhoofdstuk in het verdrag op te nemen terwijl dit een voorwaarde van de EU is bij dergelijke verdragen. Het Europees Parlement dringt aan op afspraken in het verdrag zodat mogelijk negatieve gevolgen van vrijhandel, bijvoorbeeld m.b.t. dwangarbeid en kinderarbeid (waar veel Dalits het slachtoffer van zijn) kunnen worden besproken en aangepakt. Toch bestaat de vrees dat de EU genoeg neemt met een vrijhandelsverdrag zonder of met een afgezwakte clausule, zoals blijkt uit een antwoord van 29 oktober jl. van Europees Commissaris De Gucht op een vraag van Europarlementariër Van Dalen. Mocht dat gebeuren dan worden ook de huidige handelsverdragen met afspraken over o.a. mensenrechten minder geloofwaardig.

Wij vragen u om in de EU vast te houden aan een mensenrechtenclausule in de overeenkomst, inclusief een mechanisme voor geschillenbeslechting.

5. Het onopgeloste probleem van de bijna 1 miljoen ‘gedwongen poepruimers’.

Sinds 1993 is in India het ‘manual scavenging’ verboden en moeten de slachtoffers worden gerehabiliteerd. *In september 2008 zei Nederland in de Mensenrechtenraad: Nederland verwelkomt de belofte van India om de praktijk van het ‘poep ruimen met de hand’ in 2009 af te schaffen. Deze mensen behoren tot de ergste slachtoffers van discriminatie.’* De beweging van (ex-)

poepruimers (SKA) heeft op 1 november jl. geëist dat de regering binnen 2 maanden met maatregelen komt.^{vii}

Wij vragen u om via bilaterale, EU en VN kanalen de verwachting uit te spreken dat de Indiase regering haar beloften in deze zo snel mogelijk in daden omzet.

Een reactie op deze brief zouden wij zeer op prijs stellen.

Hoogachtend,

Gerard Oonk
Directeur Landelijke India Werkgroep

Namens het Dalit Netwerk Nederland
(Cordaid, ICCO, Justitia et Pax, Mensen met een Missie en Landelijke India Werkgroep)

Cc. Minister Verhagen van Economische Zaken, Landbouw and Innovatie

---

ⁱ U vindt de brochure hier: <http://www.dalits.nl/onaanraakbaar.html>

ⁱⁱ Zie: <http://www.dalits.nl/100331.html>

ⁱⁱⁱ Zie: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/11session/CRP/A-HRC-11-CRP3.pdf>

^{iv} Zie: http://www.dalits.nl/pdf/IDSN_recommendations_for_EU_policy_May_2010_02.pdf

^v Zie: <http://www.dalits.nl/pdf/br101021.pdf>.

^{vi} Zie: <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/11session/A.HRC.11.6.Add.1.pdf>

^{vii} Zie: <http://www.dalits.nl/poepruimen.html>